

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 31 август 2021 година

Соопштение за печат

Позначајни движења во платниот биланс¹ во вториот квартал од 2021 година

Во вториот квартал од 2021 година, во тековните трансакции со нерезидентите е остварен дефицит од 120 милиони евра, главно како резултат на дефицитот во стоковната размена. Кај финансиските трансакции со нерезиденти се остварени нето-приливи од директни инвестиции и заеми, а нето-одливи врз основа на валути и депозити, трговски кредити и портфолио-инвестиции. Во вториот квартал, девизните резерви се зголемија за 94,5 милиони евра.

Основни компоненти на платниот биланс на Република Северна Македонија (во милиони евра)

	тековна година			претходна година			квартална промена		годишна промена		збирна промена	
	Кв.1 2021	Кв.2 2021	Кв.1-Кв.2 2021	Кв.1 2020	Кв.2 2020	Кв.1-Кв.2. 2020	милиони евра	%	милиони евра	%	милиони евра	%
Тековна сметка	-54.7	-120.0	-174.7	-156.1	-91.9	-247.9	-65.3	...*	-28.2	30.6	73.2	-29.5
Стоки	-505.2	-563.0	-1,068.1	-546.3	-352.4	-898.7	-57.8	11.4	-210.6	59.8	-169.4	18.9
Услуги	193.4	129.8	323.2	164.8	105.0	269.8	-63.6	-32.9	24.8	23.6	53.4	19.8
Примарен доход	-127.2	-133.7	-261.0	-100.4	-99.1	-199.4	-6.5	5.1	-34.7	35.0	-61.5	30.9
Секундарен доход	384.3	446.9	831.2	325.8	254.6	580.4	62.6	16.3	192.3	75.5	250.8	43.2
Капитална сметка	-3.7	2.8	-0.9	0.3	4.3	4.5	6.5		-1.5		-5.4	
Финансиска сметка	-27.8	-69.1	-96.9	-170.6	-70.9	-241.6	-41.4		1.8		144.7	
Директни инвестиции	13.9	-204.0	-190.1	-135.9	6.7	-129.1	-217.9		-210.7		-61.0	
Нето-стекнување средства	331.4	5.5	336.9	106.1	-12.8	93.3	-325.9		18.3		243.6	
Сопственички капитал**	45.9	2.4	48.4	5.3	6.6	11.9	-43.5		-4.2		36.5	
Реинвестирање на добивка	1.7	2.1	3.8	3.2	2.5	5.7	0.4		-0.4		-1.9	
Должнички инструменти	283.7	1.0	284.7	97.6	-21.9	75.8	-282.7		22.9		209.0	
Нето-создавање обврски	317.5	209.5	527.0	242.0	-19.5	222.5	-108.0		229.0		304.6	
Сопственички капитал**	33.9	30.8	64.7	20.6	48.3	68.9	-3.1		-17.5		-4.2	
Реинвестирање на добивка	95.5	75.1	170.5	86.3	28.5	114.8	-20.4		46.6		55.7	
Должнички инструменти	188.2	103.7	291.8	135.1	-96.4	38.8	-84.5		200.0		253.0	
Портфолио-инвестиции	-636.9	8.6	-628.3	31.6	-632.5	-600.9	645.5		641.1		-27.5	
Валути и депозити	27.6	120.2	147.8	71.8	130.5	202.4	92.6		-10.3		-54.6	
Заеми	-18.5	-145.4	-163.9	113.0	-166.7	-53.7	-126.9		21.3		-110.2	
Трговски кредити	-26.4	56.9	30.5	-1.9	-13.2	-15.0	83.3		70.1		45.5	
Девизни резерви	611.5	94.5	706.1	-249.3	604.0	354.7	-517.0		-509.5		351.3	

...* процентуалната промена е над 100

** Сопственички капитал, освен реинвестирањето на добивката

Напомена: Во финансиската сметка знакот (-) означува нето-приливи од странство. Кај девизните резерви знакот (+) означува зголемување, додека знакот (-) означува намалување на девизните средства. Во податоците за девизните резерви се исклучени ценовните промени и курсните разлики.

Извор: НБРСМ.

¹ Платниот биланс претставува статистички извештај којшто систематски ги сумира сите економски трансакции на Република Македонија со странство за определен временски период, односно ги сумира тековните, капиталните и финансиските трансакции помеѓу резидентите и нерезидентите.

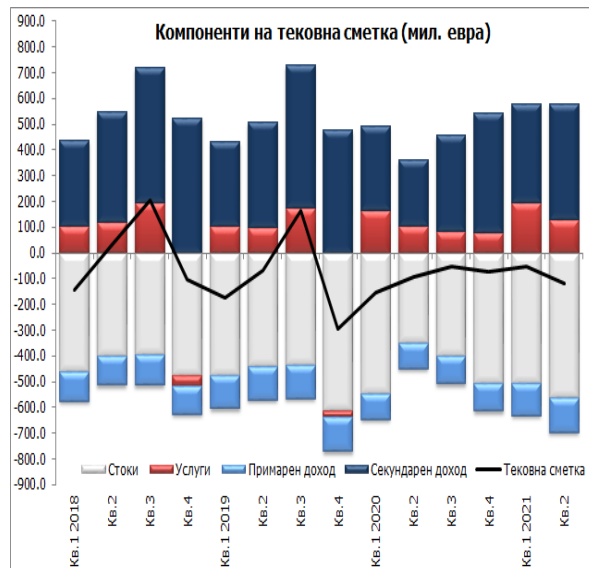
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Тековна сметка

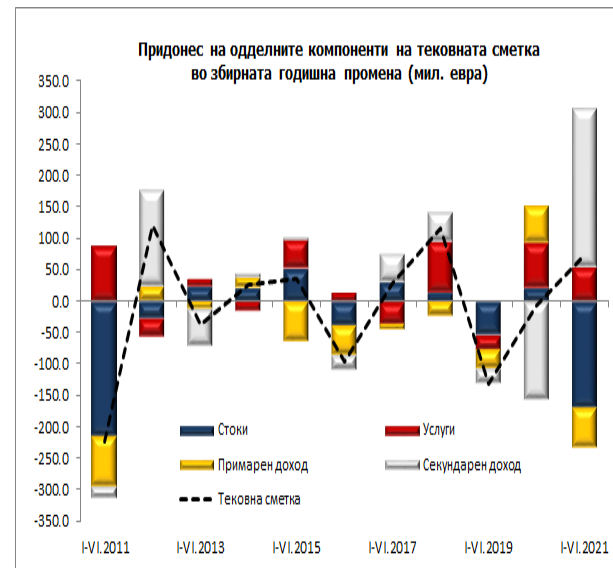
Во вториот квартал од 2021 година, во тековните трансакции со нерезиденти се остварени дефицити кај стоковната размена (563 милиони евра) и кај примарниот доход (133,7 милиони евра), коишто ги надминаа приливите кај секундарниот доход и размената на услуги (446,9 и 129,8 милиони евра, соодветно).

На квартална основа, дефицитот во тековната сметка се зголеми за 65,3 милиони евра. Оваа промена е главно резултат на намалените нето-приливи кај подбилансот на услуги (за 63,6 милиони евра) и зголемените нето-одливи кај стоковната размена и примарниот доход (за 57,8 и 6,5 милиони евра, соодветно), во услови на зголемени нето-приливи кај секундарниот доход и (за 62,6 милиони евра).

Во споредба со истиот квартал од минатата година, дефицитот во тековната сметка е проширен за 28,2 милиона евра, како резултат на зголемениот дефицит кај стоковната размена и примарниот доход (за 210,6 и 34,7 милион евра, соодветно), во услови на зголемен суфицит кај секундарниот доход (за 192,3 милиони евра) и кај размената на услуги (за 24,8 милиони евра).

Извор: НБРСМ.

Финансиска сметка

Кај финансиските трансакции со нерезиденти, во вториот квартал од 2021 година се остварени нето-приливи од 69,1 милион евра. Анализирани по категории, нето-приливи бележат директните инвестиции (204 милиони евра) и заемите (145,4 милиони евра), додека нето-одливи се забележани кај валутите и депозити (120,2 милиони евра),

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

трговските кредити (56,9 милиони евра) и портфолио-инвестициите (8,6 милиони евра). Девизните резерви бележат зголемување за 94,5 милиони евра.

Остварените нето-приливи кај директните инвестиции од 204 милиони евра се резултат на нето-приливите кај сите поткомпоненти, и тоа: кај меѓукомпанискиот долг (од 102,7 милиони евра), реинвестираната добивка (за 73 милиони евра) и сопственичкиот капитал (за 28,4 милиони евра).

Во вториот квартал од 2021 година, обврските врз основа на директни инвестиции² се зголемени за 209,5 милиони евра, како резултат на зголемениот меѓукомпаниски долг (103,7 милиони евра), реинвестираната добивка (75,1 милион евра) и сопственичкиот капитал (30,8 милиони евра).

Средствата врз основа на директни инвестиции се зголемени за 5,5 милион евра, како резултат на зголемени побарувања врз основа на: сопственички капитал (за 2,4 милиони евра), реинвестирана добивка (за 2,1 милион евра) и меѓукомпаниски долг (за 1 милион евра).

Во вториот квартал од годината, нето-обврските врз основа на портфолио-инвестиции се намалени за 8,6 милиони евра, во најголем дел како резултат на зголемените побарувања од вложувања на резиденти во странски сопственички хартии од вредност.

Во разгледуваниот квартал, нето-приливите врз основа на заеми од 145,4 милиони евра главно произлегуваат од нето-приливите од специфичните активности на централната банка поврзани со управувањето со девизните резерви (за 75,4 милиони евра) и од нето-приливите кај секторот „држава“ (66,5 милиони евра). Исто влијание имаат и останатите сектори³, со остварени нето-приливи од 25,4 милиони евра, наспроти секторот „останати депозитни институции“ каде што се остварени нето-одливи во износ од 21,8 милиони евра.

Во првата половина од годината, нето-приливите од портфолио-инвестиции (628,3 милиони евра), директни инвестиции (190,1 милион евра) и заеми (163,9 милиона евра) ги надминаа нето-одливите врз основа на валути и депозити (147,8 милиони евра) и трговски кредити (30,5 милиони евра), што овозможи целосно финансирање на дефицитот на тековната сметка и зголемување на девизните резерви за 706,1 милион евра.

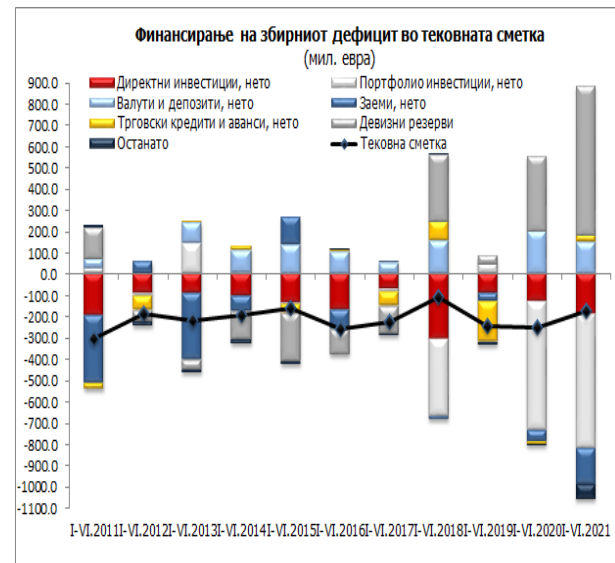
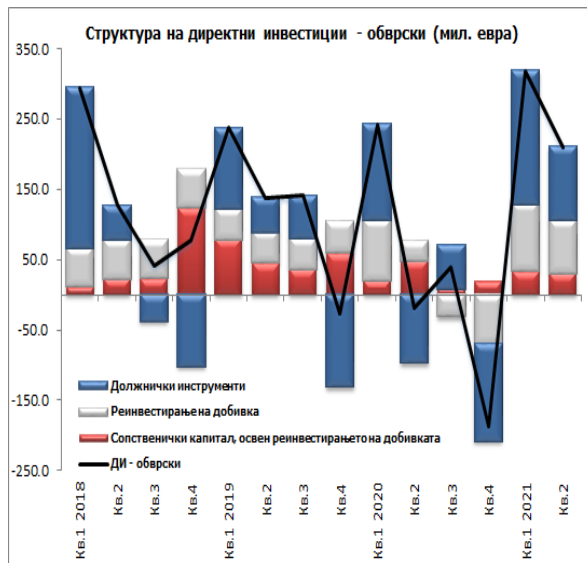
Од аспект на структурата на директните инвестиции во првата половина на годината, нето-приливите од 190,1 милион евра во најголем дел се резултат на реинвестираната добивка (166,7 милиони евра), надополнето со нето-приливите од вложувањата во сопственички капитал (16,3 милиони евра) и меѓукомпаниски долг (7,1 милион евра).

² Се прикажуваат директните инвестиции во зависност од тоа дали финансиските трансакции создаваат обврска кон или побарување (средства) од странство.

³ Останатите сектори опфаќаат: останати финансиски институции, нефинансиски претпријатија, домаќинства и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Извор: НБРСМ.

Ревизии на податоци

Податоците за платниот биланс во ова соопштение содржат редовна ревизија на податоците за периодот јануари – март 2021 година заради подобрување на нивниот квалитет. Притоа, во тековната сметка ревизијата на податоците придонесе за намалување на дефицитот за 6,5 милиони евра, главно како резултат на ревизијата во подбилансот на услуги.

Кај финансиската сметка ревизијата придонесе за намалување на нето-одливите кај директните инвестиции за 12 милиони евра и намалување на нето-приливите кај трговските кредити за 13,1 милион евра и кај заемите за 2,1 милион евра.

Ревизијата на податоците придонесе за намалување на грешките и пропустите за периодот јануари – март 2021 година за 3,7 милиони евра.

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за платниот биланс http://www.nbrm.mk/platen_bilans.nspix

Методолошки појаснувања: http://www.nbrm.mk/platen_bilans.nspix

Следни објавувања: Календар на објавување податоци http://www.nbrm.mk/kalendar_na_objavuvanje_na_podatoci.nspix

Квартален платен биланс: 30 ноември 2021 (референтен период, заклучно со септември 2021 година).

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 103 (или 110/108).